

8'99

Burtnieku Vēstis

Burtnieku pagasta izdevums

*Sveicam skolēnus, skolotājus un vecākus,
uzsākot jauno mācību gadu!*

Burtnieku pagasta padomes sēdē 18.08.1999.

Piedalījās visi deputāti.

1. Informēja par veco kapu kapličas remontu. Galīgo lēmumu pieņems nākamajā sēdē.
2. Pieņēma noteikumus par dienesta transporta līdzekļu un saziņas līdzekļu izmantošanu personīgajām vajadzībām.
3. Atteicās no pirkuma tiesībām uz «Šudalas» zemes īpašumu un degvielas bāzi.
4. Piešķīra nosaukumus:
  - 4.1 zemes gabalam, kas atdalīts no «Kalnapāvuliņiem» - «Gitaki»,
  - 4.2 degvielas bāzei - «Pakalni».
5. Par pabalstiem: piešķīra pabalstus kopsummā par Ls 88,00. Piešķīra brīvpusdienas septembra mēnesī Burtnieku pagasta bērniem, kuri š.g. 1.septembrī sāks mācības Burtnieku vidusskolas 1.klasē.

V.Zvejniece.

Burtnieku pagasta padomē var iepazīties ar Burtnieku pagasta teritorijas plānojuma 1.redakciju un līdz 20.septembrim rakstiski iesniegt savus ierosinājumus un priekšlikumus.

Vasara Burtniekos

- ♦ No 26. līdz 30.jūlijam Burtniekos notika radošā dienas nometne bērniem, kuru vadīja Valmieras mākslas skolas pasniedzējas Zane Gudina un Dace Cīrule. Bērni zīmēja, līmēja, šuva un veidoja, nometnes noslēgumā tapa izstāde un leļļu teātris.
- ♦ No 2. Līdz 8.augustam Burtniekos savā radošajā nometnē darbojās koris «Austrums» no Rīgas. Kora dalībniecēm skolotājām Inai un Aijai, kas strādā Rīgas 45.vidusskolā, Burtnieki atsauca skaistākās jaunības atmiņas, jo savulaik kopā ar skolēniem ir strādāts padomju saimniecības biešu laukos. Koristi baudīja vasaru un priecājās par Burtnieku apkārtni - ezeru, parku. Protams, neizpalika arī dziedāšana, un, kā atzina kora diriģents Ārijs Šķepasts, šajās 7 dienās tika paveikts darbs, kas Rīgā prasītu 7 nedēļas. Burtnieciešiem koris veltīja nelielu koncertu 6.augusta vakarā kultūras nama foajē telpā, kur, kā atzina paši dziedātāji, ir tik laba akustika, ka skan kā baznīcā. Klātesošie varēja baudīt skaistu, skanīgu dziedājumu un ieklausīties mazpazīstamu autoru dziesmās. Koristi pateicās Dzidrai un Jānim Grīnbergiem, kas rūpējās par viņu dzīvošanu Burtniekos. Koris dziedāja arī dievkalpojuma Rencēnos un Burtnieku baznīcā.

- ◆ Kamēr tiek spriests un runāts par reģiona attīstību, par to, ka Burtņiekiem ir visas iespējas attīstīties kā tūrisma centram, cilvēki uz šejieni brauc no tuvākas un tālākas apkārtnes.

Kāda bija šī vasara, jautāju Sarmītei Pērkonei, kas rūpējas par viesu uzņemšanu SIA «Zirgaudzētava Burtņieki» viesu mājā.

«No janvāra līdz jūlijam viesnīcā ir dzīvojuši 135 cilvēki. Lielākoties brauc pavadīt nedēļas nogales, atpūsties. Ir arī tādi, kas brauc kārtot biznesa lietas. Ir bijuši viesi no Rīgas, skolēnu grupa no Jelgavas ģimnāzijas, bija norvēģi, amerikāņi, vācieši, viens zviedrs. Viesu mājā nedēļas nogali pavadīja žurnāla «Aija» radošā grupa. Te dzīvoja kino ļaudis kopā ar Arni Licīti, lai Briedes krogā filmētu Latvijas populārākos Jāņus. Viesu mājā nakšņoja Valdis Birkavs un Kārlis Leiškalns. Ir tādi viesi, kas brauc jau vairākus gadus. Priecājas par ezeru, parku. Viesi no Latgales atzina - pie jums jau te kā Eiropā!»

- ◆ **Stāsta Sarmīte Dukule, z/s «Enksāre» viesu mājas saimniece.**

«Cik daudz viesu šovasar bijis, īpaši neesmu skaitījusi, bet ir bijušas dažas brīvas dienas jūnijā, dažas jūlijā. Salīdzinoši, šovasar viesu ir vairāk. Lielāks cilvēku skaits. Varam arī uzņemt vairāk viesu, jo klāt nācis telšu celšanai paredzētais laukums. Mājā varam izguldināt 12 cilvēkus. Dažreiz ir tā, ka vieni viesi vēl nav aizbraukuši, bet nākamie jau gaida. Vistālākie braucēji bijuši no Atlantas. Bija vācieši, dāņi, somi, viena meitene no Grieķijas. Cilvēki brauc, un viņu interese ir liela. Ir tādi, kas brauc jau otro reizi. Daudzi ir izceļojuši tālas, eksotiskas zemes, bet, ja viņi uz šejieni atbrauc vēl, tad man ir skaidrs, ka viņiem te patīk. Brauc ģimenes ar bērniem. Tad Zane ar tiem dzīvojas - ved viņus pastaigāties, uz šūpolēm, spēlējas smilšu kastē. Vecāki tai laikā var mierīgi atpūsties. Jaukas izdevās Zanes dzimšanas dienas svinības, kad kopā sanāca vai viss bērnodārzs. Bija kopīga dziedāšana, karaļa vilksana mastā, dārzs bija izrotāts ar baloniem. Tāpēc tagad, ja kāds vēlas, varam uzņemt arī bērnu jubilejas svinības. Īpaši gatavojamies, ja brauc kāzinieki. Klājam greznu galdu, īpaši izrotājam telpu, kurinām kamīnu. Tagad jau lielas kāzas nerīko, atbrauc jaunie kopā ar vedējiem. Saviem viesiem piedāvājam iespēju vizināties laivās pa ezeru, izjādi ar zirgiem, pirti. Ja vakarā nav nekā īpašs ielānots, vedam viesus pastaigā pa Zentas dārzu. Viesi to iesaukuši par mazo Botānisko dārzu. Pavasarī daudzi sapirka stādus, un ir jau sarunāts, ka rudenī brauks pirt vēl. Ēdienreizēs viesi grib nogaršot ezera zivis, labprāt ēd medijumus, žāvētu gaļu, ceptas olas. Garšo arī speķītis. Salāti jāgatavo tā, lai redz, no kā tie sastāv. Piemēram, vācietis neēdis rasolu un kotletes, jo nevar zināt, no kā tas viss gatavots. Brokastis visi labprāt ēd ceptas siermaizītes. Ļoti garšo saldie ēdieni. Parasti ar vienu trauciņu ir par maz. Gadā mūsu ģimenei kopā ar viesiem ir vajadzīgas 4 - 5 cūkas, izlietoju apmēram 60 l eļļas, ar 2 cukura maisiem ir par maz. Daudz izmantojam dārzeņus. Vienā ziemā noēdām 15 zaķus. Visu pārējo nemaz neesmu rēķinājusi.

Sarunājoties ar viesiem, uzklāsu viņu domas, vēlmes, ieteikumus. Gandrīz visi ir jautājuši par mūsu ugunsdzēsēju torni. To varētu izmantot kā skatu torni. Ir teikuši par to, ka parks izskatās pamests un nav sakopts tā, kā vajadzētu. Daudzi ir neizpratnē, kāpēc, iebraucot Burtņiekos, viena ceļa mala ir skaista un sakopta, bet otrā - nezāļu lauks. Viesus jau neinteresē mūsu problēmas, kam kas pieder vai nepieder. Viņi redz to, kas ir.

Nāk rudens, un būs jāsāk domāt, kā pavadīt gadumiju, sagaidot 2000.gadu. Ļoti jauka bija šī gada sagaidāšana, kad atbrauca viesu grupa un nāca iekšā ar dažādām kastēm, maisiem, somām. Izrādās, vakars iecerēts kā masku balle, kas beigās izvērtās par istu teātra izrādi. Vēlāk viesi pārgērbās greznos vakartērpos, bet pl.24⁰⁰ gāja ārā un rādīja istus pirotehnikas brīnumus.

Vairāk mūsu mājā ir nodarbināta veļas šņore, tā nekad nav brīva un liekas, drīz tā būs jāmaina. Ir iepirkts arī krietns daudzums veļas pulvera.

Matzīst, ka mūsu sievas par daudz čīkst. Vajag strādāt!»

- ◆ **Kāda bija šī vasara dārzkopim, jautāju Zentai Skrastiņai.**

«Pavasaris bija diezgan bēdīgs, jo daudz kas izsala. Tas deva stimulu padomāt, ko likt vietā, kā «atnāpīt» tukšumus, vairāk stādīt vasaras puķes. Vispār jau šī vasara bija burvīga. Mitruma pietika, un saule bija brīnišķīga. Mazliet pievīla augusts, jo tad jau varēja uzlīt. Man šogad dārzs ir skaistāks kā jebkad. Ir pārorganizētas puķu dobes, mainās augi, rodas jaunas idejas un iespējas. Viss aug un zied vienkārši fantastiski. Protams, arī nezāles. Sāp sirds, ka jādzīvo ar kaimiņiem, kas audzē usnes, jo, uzpūšot vējam, nezāļu sēklas pāri ceļam lido uz visām pusēm. Rudens varētu būt skaists un nesteidzīgs, jo, kamēr nav auksts un slapjš, dārzā visu var novākt un sakārtot. Daži to jau ir izdarījuši. Kā vienmēr - varat iegādāties dažādus stādus, ir ziemcietes, skujeņi.»

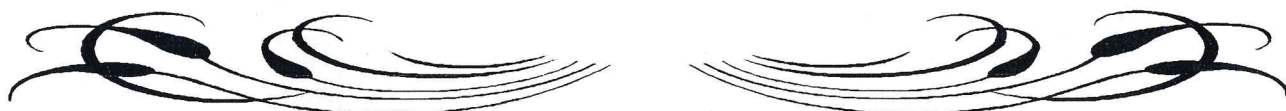
Zenta aizsteidzas pie praktikantēm, jo viņa vada arī dārzkopju kursus A.Bedrītes mācību centrā. Top noformējums Mazsalacas vidusskolas 80 gadu jubilejas svinībām. Bet Zentas dārzs šogad tiešām ir pasakains. Ja neticiet - pārliecinieties paši!

Gunta Daļeckā.

Burtnieku ev.lut. draudzē 1999.gada vasarā

- 13.jūnijā piemiņas dievkalpojums, veltīts 14.jūnija upuru piemiņai, koncerts Burtnieku baznīcā. Viesojās arī vācu draugi, koncertā piedalījās solists Andis Pētesons.
- No 1. līdz 3.jūlijam notika Valmieras Svētdienas skolas bērnu un skolotāju nometne gandrīz simt cilvēku sastāvā.
- 3.jūlijā - lekcija «Kristīgā ģimenes dzīve». Piedalījās mācītājs Dans Ričmans un vairāki lektori no ASV. Klausītāji bija braukuši no Saldus, Rīgas, arī no ASV un Dānijas.
- Kapu svētki 25.jūlijā.
- No 29.jūlija līdz 1.augustam - Cēsu ev.lut. draudzes Svētdienas skolas bērnu nometne (50 cilvēki).
- No 29.jūlija līdz 9.augustam mūsu draudzē viesojās 4 zviedri no Stenungsundas pilsētas.
- 7. un 8.augustā notika Burtnieku, Rencēnu un Rūjienas Svētdienas skolas nometne (120 bērni un pieaugušie).
- 13. - 15.augusts - Svētdienas skolas skolotāju seminārs.
- 14.augustā Burtnieku estrādē evaņģelizācijas pasākums. Pasākumu veidoja mācītāji Pols Andersons un Dougs Norkvists no ASV, muzikālo pavadījumu veica Aelita un Aivars Zirņi.
- 21.augustā Draudzes talka.
- 22.augustā Draudzes svētku dievkalpojums: 11 gadi kopš atjaunota Burtnieku draudze.
- 11. un 12.septembrī notiks Eiropas kultūras mantojuma dienas.

D.Kalcenava.

Burtnieku vecajiem ļaudīm

*Nu jau smagākus mākoņu zārdus
Vēji debesīs sākuši mest,
Rudens, pavēris vasaras vārtus,
Salnu laiku iekšā grib nest.*

*Tikai dālijas, asteres dārzos
Tā kā Jāņu ugunskurs kvēl,
It kā ziedošā daiļuma sava
Viņām pazaudēt nebūtu žēl.*

*Un tā līckas - tie ir Tavi gadi,
Kuriem atkal ir gājputnu laiks,
Kuros tik daudz ir iegūts un zaudēts,
Kuros tumsis un skaidrojies vaigs.*

Sveiciens augusta mēneša jubilāriem!

60 - Paulim Upeniekam,

65 - Aivaram Pīpiņam, Valdim Dzirkalim, Veltai Saldūksnei, Gunāram Zaksam, Jevgenijam Perovam,

70 - Edmundam Ozoliņam, Nikolajam Šarovam,

75 - Jānim Zirnim.

Pensionāru padome.

Sports

- 31.jūlijā Burtņiekos notika «Burtņieku ezera kausa» izcīņas sacensības volejbolā. Sacensībās piedalījās 5 dāmu un 8 kungu komandas. Dāmu sacensībās, uzvarot visās spēlēs, pirmo vietu izcīnīja Burtņieku komanda. Tālāk seko Krimuldas (MSG vidējā grupa), Gulbenes, Cēsu un Jeru komandas. Vīru sacensībās nepārspēti palika Matišu «Rīca» vecmeistari, aiz viņiem Nauksēnu, Alūksnes rajona Liepnas pagasta, Ramatas, Krimuldas un Madonas komandas. Cīņā par septīto vietu rūjienieši ar 25:21 pieveica mājiniekus, atstājot tos astotajā vietā.

Sacensību finansiālo bāzi veidoja komandu dalības maksa. Turnīru atbalstīja z/s «Aizgudži» un auto rezerves daļu veikala «Teika» saimniece Inta Freimane - Balode, SIA «Namis» un Viesturs Zaļaiskalns, SIA «Rebeka» un Jānis Balodis, SIA «Ekers» un Ivars Pumpurs, Burtņieka zvejas brigādes - Jānis Ozerinskis, Juris un Jānis Eglīši no Matišiem, Jānis Bērziņš no Vecates.

Nākamās «Burtņieku ezera kausa» izcīņas sacensības notiks 2000.gada 29.jūlijā.

G.Daļeckā.

- Burtņieku kauss futbolā.** Pagasta kausa izcīņa ir kļuvusi par vienu no interesantākajiem pasākumiem Burtņiekos. Kausa izcīņa ievirzās fināla taisnē, pēdējā kārtā notiks 11.septembrī. Par kausu reāli var cīnīties PARKA - 5, AKMENTIŅU un PIDRIĶU komandas. Līdz šim iegūtie punkti: 1.v. AKMENTIŅI - 9 p., 2.v. PIDRIĶI - 11 p., 3.v. PARKA - 5 - 12 p. Rezultatīvākie spēlētāji: Jānis Skrastiņš - 20 vārti, Uģis Kaimiņš - 18 vārti, Jānis Saulītis - 17 vārti. Aicinām kuplo līdzjutēju pulku un sponsorus 11.septembrī uz pēdējo, izšķirošo kārtu. Pēc spēlēm būs kausa pasniegšana un labāko godināšana.

J.Saulītis.

TIE IR VĪRI, KAM IR SPĒKS!

Nu, protams, ka runa ir par visiem divpadsmit dalībniekiem, kas sestdien, 14.augustā tikās sacensībās «Burtņieku vīru spēles '99». Aicināts piedalīties bija ikviens, kas jūtas pietiekami drosmīgs, lai darītu dažādas trakas lietas un samērotu savus spēkus ar citiem braušiem. Neskatoties uz to, ka šādi pasākumi mūsupusē vēl nebija notikuši, īsti vīri atradās. Uz cikstēšanos pieteicās gan mūsu pašu burtņieciņi, gan arī stipri jaunekļi no Rūjienas un Rencēniem.

Šoreiz vilties nācās skeptiķiem, jo garlaicīgi nebija nevienam. Ja nu vienīgi pāris bērņiem siltajā pēcpusdienas saulītē uznāca snaudiens. Citādi ikvienam bija iespēja vērot saistošu cīņu, vai arī pašam piedalīties kādā atrakcijā un konkursā.

Bet nu par pašām sacensībām. Tās sākās ar baļķa mešanu tālumā. Vīri savu tehniku izkopa ar katru metienu, un baļķēns lidoja arvien tālāk un tālāk. Tas brīžiem krakšķēja un pat kāda skaida aizlēca pa gaisu, taču godam izturēja līdz pašam pēdējam metienam, kad ar rekordtālu raidījumu - 8.33 m treknu punktu pirmajai cīņai pielika Andis Saulītis.

Nākošā bija riepu pārņešana, kas vienam otram stipriniekam izrādījās visai grūts pārbaudījums. Šajā sacensībā nepietika ar spēku vien, - sešas dažādu izmēru riepas nācās pārņest vai pārripināt 20 m attālumā, un tā jau bija pamatīga izturības un gribasspēka pārbaude. Ātrākais izrādījās Jānis Saulītis, kurš šo uzdevumu veica minūtē un 8.84 sekunēs.

Arī trešā sacensība prasīja krietnu spēku piepūli. Skaisto, bet nebūt ne tik vieglo a/s «Aldaris» automašīnu pēc iespējas ātrāk bija jāaizvelk 30 metrus tālu. Arī ar šo uzdevumu visveiksmīgāk tika galā Jānis Saulītis - 16.50 s, tikai par 9 sekundes simtdaļām apsteigdams Ilmāru.

Vislielāko jautrību skatītāju un dalībnieku vidū izraisīja cīņas uz baļķa ar salmu maisiem, kur visu izšķīra ne tik daudz spēks, kā viltība un izveicība. Šī sacensība izrādījās tik

saistoša, ka tūlīt pēc vīru cīkstēšanās pie salmu maisiem ķērās ne viens vien līdzjutējs. Nākošajā sacensībā - pretinieka izgrūšanā no laukuma - neviens nepārspēts palika pats raženākais vīrs - 107 kg smagais Druvis Melkurts, un tad jau klāt bija arī izķirošie dienas notikumi. Astoni stiprākie dalībnieki, sadalīti pa pāriem, izkrišanas turnīrā savā starpā sacentās dažādu smagumu pārvešanā. Pats neparocīgākais daudziem izrādījās 80 kg smagais smilšu maiss. Finālcīņa bija ļoti saistoša, jo tajā tikās mājinieki abi brāji - Jānis un Ilmārs Saulīši. Pārāks šajā duelī bija Jānis, pierādīdams, ka uzvaras trijās no piecām līdzšinējām cīņām nav nejaušība. Trešo vietu ieguva abi pusfināla neveiksminieki - Druvis Melkurts no Burtņiekiem un rūjienietis Andris Brīvulis.

Pēc četrām aizraujošām stundām, kas pagāja kā vienā elpas vilcienā, tika sveikti visi sacensību dalībnieki, un uzvarētājam solītā alus kaste bija tikai viena no balvām.

Šajā rakstā gribu atzīmēt arī pārējos sacensību dalībniekus - mājiniekus Jāni Brici, Gati Laizānu, Gati Čačku, Andri Daļeckī, Andi Saulīti, Aivaru Saverasu, Ingu Burcevu un rencēnieti Gunti Zariņu, jo ne viens vien pēc izskata visai brašs vīrs šogad palika skatītāju pulcīnā. Kas zina, var būt, ka saņemsies nākamreiz?

Šoreiz par prieku sacensību organizatoriem varu teikt, ka ne vienmēr pirmos kucēnus nākas slicināt, - apmierināti palika gan dalībnieki, gan prāvais skatītāju pulks. Saskatījušās vīru cīņās, vairākas daļā dzimuma pārstāves jautāja, kad kaut kas līdzīgs būtu gaidāms arī viņām. Galu galā nekas jau nav neiespējams. Apsveru iespēju sarīkot arī sievu spēles un tādēļ gaidu atsauksmes un ierosinājumus no ikviena(-as), kuru tas interesē (arī no iespējamiem sponsoriem).

Visbeidzot vēlos teikt lielu paldies visiem, kas atbalstīja «Burtņieka vīru spēles '99» - a/s «Aldaris», firmai «Coca - Cola dzērieni», Valmieras reģiona patērētāju biedrībai, Latvijas - Vācijas kopuzņēmumam «Valmieras Maiznieks», veikalam - bāram «Rīts», daļdārzniecei Zentai Skrastiņai, firmai «Luteri», z/s «Zimī», informatīvajiem atbalstītājiem - radio «Mazsalaca» un laikrakstam «Liesma», kā arī visiem pārējiem, kas neatteica savu palīdzību. Paldies! Uz tikšanos nākamajās «Burtņieka vīru (bet varbūt arī sievu) spēlēs»!

G. Krūmiņš.

Literāro darbu konkurss «Ezers manā dzīvē»

Balta, balta saule spīd
Un pāri ezeram tā slīd
Redzu Tevi gaismā
Tu svēts.
Nāks pāri Tev stiprie vēji,
Iešūpos laivas tik spēji,
Es stāvēšu sirmajos krastos
Kā putnēns vientuļš un mazs
Un raudzīšos dziļajā dzelmē.

Es zinu, Tavs dārgums tik lielais
Zilajos ūdeņos dus.
Ej, skaties - varenais Burtņiek!
Rīta miglā kur tīts
Stāv mazais putnēns pārdomās vīts.
Sigita Eglīte, 9.kl. skolniece.

Ezers manā dzīvē

Es dzīvoju netālu no Burtņieku ezera. Gar manu māju tek upīte, kura ietek Dūres ezeriņā. No ezeriņa tā aizplūst uz Burtņieku ezeru. Upi jau nevar salīdzināt ar ezeru. Man patīk ezers, tā plašums. Aizbraucot uz ezeru, es varu atpūsties, peldēties, mašķerēt zivis. Man patīk braukt uz ezeru pēc siena laika. Mēs tad visa ģimene braucam atpūsties. Man patīk novērot meža pīles, gulbjus, kaijas. Patīk gulbju staltums, cēlums. Gulbji peld kā burātāji balti. Es arī peldu. Patīk lieli viļņi. Makšķerējis vēl gan neesmu. Esmu savā upītē ķēris ar rokām mazas zivtiņas. Tās noteikti aizpeld uz Burtņieku ezeru. Gan jau viņas izaugs par lielām zivīm, un es viņas kādreiz noķeršu.

Man ļoti patīk Burtnieku ezers. Ezers man iemāca iemīlēt dabu. Vasarā, tuvojoties lietum, ezera pretējais krasts liekas, ka pienāk klāt. Ezers ar savu lielo platību regulē laika apstākļus. Negaisa laikā tumšie negaisa mākoņi netiek pāri, bet apiet riņķi ezeram. Man ir bail no negaisa, un es priecājos, ka man ezers var palīdzēt. Gar ezera malu aug niedres, tās arī var izmantot - jumtu segumiem. Kādreiz peldoties, ieraugot skaistās ūdensrozes, es iedomājos, kā varētu novērot noslēpumaino zemūdens pasauli? Ūdens virspusē atrodas tikai ziedi, bet skaistums slēpjas dzelmē. Varbūt man kļūt par ūdenslīdēju?

Andis Balka, 7.kl. skolnieks.

Par savādo mūsu dzīvē

E.Ozoliņš.

Anna Beriņa «Noriņās»

Mums Strenčos dzīvoja radniece - veca tantiņa. Nolēmām, tā kā viņa viena un stipri veca, atvest viņu dzīvot pie mums - «Noriņās». Kādu sestdienu aizbraucu ar ratu uz Strenčiem tantiņai pavēstīt šo nodomu. Tantiņa bija ar mieru pārceļties dzīvot uz Burtniekiem un pat lūdza, lai atpakaļceļā paņemot līdzī viņas naudas ietaupījumus. Atteicos to darīt, teikdama, ka savu naudiņu lai ņem vien pati, kad brauks pie mums nākamo sestdienu.

Pēc dažām dienām, t.i., nākamo nedēļu kādu nakti no miega mani pamodināja stipri klauvēji pie loga rāmja. No trokšņa piecēlos gultā sēdus un vaicāju blakusgultā guļošajai mānai Zallijai, vai viņa arī nav ko dzirdējusi. Atteica, ka nē. Pamodināju arī mammu un tēti. Tēvs izgāja ārā lūkot, vai nav kāds klaidonis, kas varētu daudzities. Ārā esot viss klusu un mierīgi. Suns, kurš gulēja verandā, arī bija mierīgs. Ja jau kāds būtu, tad taču būtu rējis.

Nākamajā dienā saņēmām ziņu, ka tantiņa mirusi.

Pēc bērēm nākamajos sprediķos baznīcā mācītājs piemin starplaikā aizgājušos draudzes locekļus. Arī mēs darījām zināmu mācītājam, lai nosauc mūsu mirušo radnieci.

Neilgi pēc Strenču tantiņas bērēm kādu nakti pamodos no savāda trokšņa. Virs maizes krāsns mūra kaut kas grabinājās - tā kā bungoja ar pirkstu galiem. Pamodināju māsu. Nākamo nakti grabināšana atkārtojās. Izkrāmējām tukšu mūriša augšu un salikām peļu slazdus. Nekas nelīdzēja. Izstāstīju tēvam. Viņš sagaidīja stundu, kad kļuva dzirdami savādie trokšņi. Tēvs iztišinājās, izsaucās, kā kādu baidīdams, bet velti. Tad mainījāmies istabām - tēvs ar māti pārnāca gulēt mūsu istabā, bet mēs - viņu. Mums kļuva nepatīkami to visu klausīties. Bungošana parasti sākās ap 00³⁰ vai 1⁰⁰ naktī un ilga kādu pusstundu vai mazāk.

Līdz ko mācītājs no kanceles nosauca un pieminēja mirušo tantiņu, visi trokšņi uz maizes krāsns mūriša pazuda un nekad vairs netika dzirdēti.

Arī sapņi var būt interesanti un zīmīgi. Pēc māsas Mildiņas nāves viņa bieži man nāca sapņos. Toreiz viņai dēls Jānis dienēja Padomju armijā. Viņš bija rakstījis mātei vēstuli, lai atsūtīt siltus cimds un zeķes, bet to vairs Mildiņa nespēja izdarīt. Slimība strauji progresēja, un drīz māsa no mums šķīrās.

Tad es saņēmu vēstuli no māsas dēla ar tādu pašu lūgumu. Un tad kādu nakti Mildiņa atkal parādījās man sapņos un teica, ka mājās (t.i. «Vecpuķēs») zem viņas gultas esot lādīte. Tur iekšā esot zeķes un pirkstainie cimdi, tikai iekškus neesot paspējusi pieadīt - lai nu to izdarot es un tad aizsūtīt dēlam uz dienestu.

Aizgāju uz «Puķi». Viņas vīrs, atraitnis Nikolajs, teica, ka nekā nezinot, kur tie adījumi esot. Izstāstīju savu sapni un gājām abi divi pārbaudīt mirušās māsas pagulti. Tik tiešām apakšā bija lādīte, kurā atradās vilnas zeķes un cimdi, kuriem nebija pieadīti iekšīši...

Eduards Šults «Ezermaļos» (miris)

Tas bija pēc kara. Kolhozu vēl nebija. Biju aizgājis kaut kādās darīšanās uz «Vaivariem». Aizkavējos tā pailgāk un atpakaļ uz mājām iet iznāca naktī, tumsā. Bija vasaras nogale. Gāju savā nodabā pa lielceļu un, pagājis kādus 100m garām «Ērgļiem», pēkšņi ieraudzīju savā priekšā tumšu cilvēka stāvu, pēc skata vīrieša stāvs, kas apm. 10 metrus no manis arī gāja virzienā, kur es. Brīnījos, kur viņš tā varēja tik negaidīti uzrasties. Gājām abi - svešais pa priekšu, es nopakaļis. Kad pagājām garām vecās kapsētas ceļgalam, pēc apm. 20 soļiem melnais stāvs pazuda tikpat pēkšņi kā uzradās. Pēc tam palika tā neomulīgi, un steigšus nosloju atlikušo ceļu.

Antonija Apsīte «Vēverīšos»

Apmēram mēnešus trīs pirms vīra Volodjas traģiskās nāves, pie loga dzirdēju stipru piesitienu.

Tajā liktenīgajā pavasarī dzirdēju dzeguzi, kura, atlidojusi dārzā, vienu reizi nokūkoja un «nosmējusies» atkal aizlidoja.

Arī dzenis tajā pavasarī neatlaidīgi kala mājas paksi, taisni tur, kur vīrs gulēja.

Apbedīšanas laikā, stāvot pie vaļējā zārka (īsi pirms vāka aizvēršanas) mani it kā kāds neredzams spēks rāva virsū nomirušajam. Blakus stāvošie radi, domādami, ka man nāk virsū gībonis, stingri satvēra mani pie rokām un skatījās uz mani ar bažām. Bet es biju pilnīgi normāla un valdīju pār sevi, bet, kā jau teicu, kaut kas neizskaidrojams mani vilka uz zārku. Labi, ka tuvinieki palīdzēja.

Zofija Ozoliņa «Dzintaros»

Kad dzīvoju Polijā, t.i., manas jaunības dienās, atceros, ka mūsu kaimiņam sādžā pūce izsita logu. Pēc pāris dienām viens cilvēks no tās mājas nomira. Vēlāk, tepat Latvijā, gadījās reiz aiziet uz «Buciņu» mājām pie mežsarga Rozenberga atraitnes. Kad iegāju pagalmā, saimniece jau pa gabalu teica, ka no meža esot atlidojusi pūce un izsitusi logam stiklu. Atbildēju, ka tad jau tev, Bucene, būs drīz jāmirst. Un tiešām, pēc trīs dienām «Buciņu» saimniece nomirusi.

Baložu Sofija, mana bijusī kaimiņiene, kura tagad dzīvo Ogrē pie meitas, man pastāstīja, ka reiz aizgājusi uz kaimiņmāju pēc piena. Saimniece likusi uzkvēties verandā, kamēr izslauks govī. Sēdējusi verandā, ārā jau krēslojis, kad ieraudzījusi, kaut gan bijis ziemas laiks, ka gar verandas logiem ārā staigā meitene vasaras kleitiņā. Pēc tam pazuda. Gājusi ārā skatīties, kas tā ir, kas ziemas laikā plānās drēbēs pa āru staigā. Pavērusi durvis un redzējusi, ka sniegs gar verandas logiem bijis līdzens un balts - nevienas pēdiņas, kas liecinātu, ka te kāds būtu staigājis.

Staņislavs (saukts Saliņvecis) «Saliņās» (miris)

Bija pavasara laiks. Šeptējos pa āru, un tad radās vajadzība iet iekšā. Iegāju ķēķī un dzirdēju, ka pa istabu kāds staigā, pārbīda krēslus, kaut ko klauzina. Domāju, ka Anna istabā krāmējas. Pavēru durvis un redzēju, ka istaba tukša, neviena nav, arī trokšņu nav. Izgāju ārā un redzēju, ka Anna (Liepiņa) orpus lielceļa dārzā ravējās. Kā vēlāk uzzinājām, tajā dienā Annas māsas dēls, lecot uz galvas Bukas diķī, noslīcis. Māsas dēls diezgan bieži esot apciemojis «Saliņas». Viņam te patīcis.

Mans lauku gurķītis...

Šī gada bagātā gurķu raža ļāvusi pagraba plauktos sarindot gan marinētu un skābētu gurķu, gan dažādu salātu burciņas. Bet gurķi dārzos vēl turpina ražot, tāpēc īstais laiks padomāt arī par sevi. Izrādās, ka gurķi ir tik daudz vērtīgu vielu, ka būtu grēks tam vienkārši ļaut pāraugt vai to izmest komposta kaudzē.

Gurķi veselībai un skaistumam:

- ⇒ Bioloģiski aktīvās vielas galvenokārt ir koncentrētas gurķa miziņā, tāpēc uzturā jācenšas gurķus lietot ar visu mizu.
- ⇒ Gurķu sula palīdz pret reimatismu.
- ⇒ Gurķu sulas diētu iesaka visiem, kam ir liekais svars.
- ⇒ Īpašās vielas - saponīni, kas uzkrājas gurķos un dara tos rūgtus, kavē audzēju veidošanos.
- ⇒ Sula palīdz pret vēdergrauzēm un klepu. Kopā ar medu tā iedarbojas nomierinoši un veicina atkrēpošanu.

- ⇒ Sula atrisina arī ar zobiem, smaganu iekaisumu, nagiem un matu izkrišanu saistītās problēmas.
- ⇒ Gurķu sula uzlabo atmiņu, aizkavē aterosklerozi un labvēlīgi iedarbojas uz izskatu, jo atjauno organismu.
- ⇒ Sirdsdarbības uzlabošanai iesaka 3 reizes dienā pa 1/3 glāzes gurķu sulas.
- ⇒ Seju atsvaidzina un tīra gurķa gabaliņi, kas 1 stundu stāvējuši citrona sulā.
- ⇒ Seju labi tīra sasaldēta gurķa šķēlīte vai sula.
- ⇒ Taukainu matu kopšanai izmanto gurķu un kāpost sulas maisījumu (1:1), ko ierīvē galvas ādā.
- ⇒ Iekaisušām acīm noder gurķa šķēlīšu vai sulas komprese, ko uzliek acīm 10 - 15 min.

No grāmatas Sk. Ozollapa
«Sulas veselībai un skaistumam».

Darbs dārzā augu aizsardzībā

Ja uz kāpostu lapām sametušies kāpostu balteņa kāpuri, drīkst lietot tikai «Deci», jo citiem insekticīdiem ir ilgs nogaidīšanas laiks. Jālieto mazā ampula vai pudelīte uz 10 l ūdens. Ja paliek pāri šķīdums, var uzmiņģot rozēm, jo uz tām ir uzmetušās laputis.

Bieži ķiršiem novērojami sausi zari, un ogas neienākas, bet nokalst. Tā ir ķiršu sausbire. Pret šo slimību pielietojams «Topas», tieši šajā laikā jāsmidzina uz ķiršu lapām.

Ja ir saaugusi nevēlama nezāle uz tulpju vai narcīšu dobēm, vai vienkārši grib iznīdēt visādas nezāles, tad pielietojams «Urogāns». Tam ir ātrāka iedarbība par «Raundapu», bet nezālēm jābūt zaļām, labi saaugušām.

Tiem, kuri vēlas sēt ziemājus, stādīt tulpes un ķiplokus, iesaku kodni «Vincits». Tā ir sistēmiskas iedarbības kodne, arī cenas ziņā lētākā.

Pret dažādām sīpolaugu slimībām noderīgs ir fungicīds «Ronilāns» - arī zemeņu pelēkai puvei.

Par šīm un citām vielām, ar kurām varat palīdzēt augiem savā dārzā un tīrumā, Jūs informēs **Dzidra Grinberga «Adzelvešos» ☎ 42606 vakaros vai no rītiem.**

<p>Sestdien, 28.augustā Burtnieku kultūras namā pl.16⁰⁰ - DISKOTĒKA BĒRNIEM Ieeja tikai Ls 0.30.</p> <p>Pl.19⁰⁰ M.ZĪVERTA MUZIKĀLA KOMĒDIJA «ZELTA ZEME» Izrādē piedalās Rūjienas kultūras nama drāmas ansamblis. Ieeja uz izrādi pieaugušajiem Ls 0.70, pensionāriem un bērniem Ls 0.50. Pēc izrādes DISKOTĒKA KOPĀ AR DJ ZIGI Ieeja Ls 1,-</p>	<p>BOBO IZLOZE! 6 mēnešu un ilgāka termiņa RĪGAS FENIKSS obligātās transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās apdrošināšanas polišu īpašnieki katru mēnesi līdz 2000.gadam laimē - 50 dažādas balvas! ĪPAŠA BOBO BALVA (AUTO) - TŪKSTOŠGADES MIJĀ! Polisi Jūs varat saņemt Burtniekos, Lāčplēša ielā 1, dz.2, ☎ 56299 Inga Kļaviņa</p>
<p>I.SEPTEMBRIS - ZINĪBU DIENA Esiet gaidīti Burtnieku vidusskolā! Pl.9⁰⁰ - vecāku sapulce, pl.9⁴⁵ - mācību gada atklāšana, fotografēšanās.</p>	<p>I.SEPTEMBRĪ AICINĀM UZ SVĒTKU PUSDIENĀM KAFEJNĪCĀ «SĀGA»! Tikai pirmajā skolas dienā - cenu atlaides!</p>

Burtnieku Skolu muzejs stāsta...

Turpinām iepazīstināt «BV» lasītājus ar ievērojamiem burtnieciešiem. Šajā reizē pašķirsim tautskolotāja un Lāčplēša Kara ordeņa kavaliera Ernesta Roķa dzīves lappuses. Šogad pie Burtnieku skolas viņam tiks atklāta piemiņas plāksne.

ERNESTS ROĶIS

1880.19.10 - 1938.16.03

TAUTSKOLOTĀJS,

LĀČPLĒŠA KARA ORDEŅA KAVALIERIS

Skolotāja Ernesta Roķa vārds Burtnieku vecākās paaudzes atmiņās un sirdīs ir ierakstīts zelta burtiem. Viņa pedagoga talants, patriota gars un pašaieliedzīgais darbs ir paaudzēs nezūdošs ieguldījums. Pateicoties tādiem celmlaužiem, kāds bija Roķis, Burtniekos veidojusies gaiša paaudze.

Ģimene. Saulainā rudens rītā pirms vairāk kā gadu simteņa Roķu pagastā zemnieku sētā Roķu ģimēnē sevī pasaulei pieteica trešais dēls Ernests. Bērnu pulciņš bija prāvs - 6 dēli un 2 meitas. Trijiem no viņiem gan bija lemta tikai agrā bērnība. Tēvs Simanis Roķis bija gaišs, dabu, darbu un zemi milošs cilvēks. Māte cēlusies no plašās, izglītotās Ameriku ģimenes.

Skola. Ernests jau agrā bērnībā bija zinātgribošs, aktīvs zēns. Mācījās Roķu pagastskolā, tad Valmieras pilsētas skolā un Cēsu pedagoģiskajosursos. Izglītību turpina

Pēterburgā, kur pēc pedagoģiskās skolas beigšanas saņem mājskolotāja un aprinča skolotāja tiesības dabaszinību un ģeogrāfijas specialitātēs.

Burtniekos. Ar 1900.gadu sākas iecerētais skolotāja darbs Burtnieku novadā. Sākumā strādā Burtnieku Briedes - Jāniša pagasta skolā. Pēc Burtnieku Ausekļa 6 - klasīgās pamatskolas atklāšanas līdz savam mūža galam ir šīs skolas pārzinis un māca visus priekšmetus pēc toreizējās mācību programmas. Viņa darbu skolā uz laiku pārtrauc I pasaules karš (1914. - 1917.) Bet 1919.gadā viņš brīvprātīgi iestājas Latvijas armijā. Par varonību Ernestu Roķi apbalvo ar Lāčplēša Kara ordeni. Pirmā pasaules karā un Latvijas atbrīvošanas cīņās gūtie ievainojumi ir sadragājuši veselību, un 1938.gada 16.martā, nepilnu 58 gadu vecumā viņš aiziet no šīs pasaules. Daudzu desmitu burtnieciešu, karavīru un tuvinieku, to skaitā arī brālēna, Lāčplēša Kara ordeņa kavaliera Alberta Amerika pavadīts, Ernests Roķis tiek guldīts Rūjienas Skudrites kapsētā.

Par šo izcilo personību. Būdams stalts, izskatīgs, ar aristokrātisku stāju un uzvedību, erudīts, skolotājs Roķis bija skolēnu, kolēģu un visas sabiedrības autoritāte, cienīts, milēts un apbrīnots. Viņš bija viens no aktīvākajiem dažādu sabiedrisku pasākumu (bērnu svētku, sarīkojumu) organizētājiem un

vadītājiem. Par to liecina viņa paša pedantiski uzrakstītā to laiku notikumu hronika. Nozīmīga bija viņa līdzdalība «Ausekļa» celtniecībā un izveidošanā. Viņš bija arī Matišu izglītības biedrības valdes priekšsēdētājs un Matišu bibliotēkas vadītājs.

Pirmais pasaules karš un Latvijas brīvības cīņu laiks Ernesta Roķa dzīvē. Veiksmīgi un ar sirdsdegsmi Burtņiekos uzsāktās skolotāja gaitas pārtrauc Pirmais pasaules karš 1914.gadā. Ernests Roķis kļūst karavīrs. Kā skolotāju viņu nosūta uz Pēterhofas praporščiku skolu. Pēc šīs skolas beigšanas viņu nozīmē par rotas komandieri 55. Sibīrijas strēlnieku pulkā. Šis pulks cīnās pret vāciešu karaspēku Baltijā. Sev piemēroto demokrātisko uzskatu dēļ komandieris Roķis iegūst sev pakļauto karavīru uzticību un cieņu. Par varonību kaujās daudzkārt apbalvots ar augstiem kara ordeņiem un patiecībām no Virspavēlniecības. Viņam piešķirta kapteiņa pakāpe. Pēc vairākkārtīgiem ievainojumiem 1917.gadā no karadienesta atvaļina. Ernests Roķis atsāk pedagoga darbu Briedes skolā. 1919.gadā viņu atkal iesauc, šoreiz Sarkanajā Armijā. Drīz no tās viņš aizbēg un brīvprātīgi iestājas Latvijas Armijā. Ir 5. Zemgales pulka 12.rotas komandieris un piedalās Latvijas atbrīvošanas kaujās. Cīņā pie Raunas tilta slavenājās Cēsu kaujās ar snaipera lodi Ernests Roķis tiek smagi ievainots krūtīs. Kā lietišķs pierādījums bija saglabājusies caursauta, ar asinīm apkaltusi kabatas grāmatiņa, tā novirzījusi lodi uz augšu no sirds. Tas noticis brīdī, kad apšauja it kā apklususi un pretinieki gatavojušies mesties «uz štikiem». No smagā ievainojuma noasiņodams, Roķis turpināja komandēt rotu, līdz zaudēja samaņu. Sava komandiera varonības ietekmēta, rota izcīnīja šo grūto kauju līdz uzvarai. Mūsu varonim cīņa turpinājās slimnīcā, bet šoreiz par savu dzīvību.

Par šīm varonīgajām cīņām, kurās rota izturēja ienaidnieka viesuļuguni un palika savās pozīcijās, tādējādi nosargājot ceļu uz Valmieru un Valku, Ernestu Roķi un vairākus citus cīņu dalībniekus apbalvoja ar Lāčplēša Kara ordeni.

Pēc daļējas izveseļošanās, ar labās rokas kustību ierobežojumiem, Ernests Roķis tiek pārcelts uz Rīgas pilsētas komandāturu, kur dienējis līdz 1920.gada 10.decembrim. Tajā pašā laikā mācījies LU Filoloģijas un filozofijas fakultātē.

Pēc brīvības cīņām Roķis atgriežas Burtņiekos un turpina pedagoga darbu. Viņam tiek piešķirta jaunsaimniecība Briedes muižas «Ličupes». Viņš ir aktīvs sabiedrīks darbinieks. Piedalās Lāčplēša Kara ordeņa kavalieru saietos un sarīkojumos Latvijā. Ir aktīvs Nacionālo Latvijas Atvaļināto karavīru biedrības valdes loceklis. Pazīstams ar saviem antifasišiskajiem uzskatiem un demokrāta pārliecību.

«Skolotāja staltā stāja bija mums paraugs. Svētku brīžos pie viņa krūtīm bija Lāčplēša ordenis,» atceras Roķa skolnieks A.Muižnieks.

Skolotājs Roķis bija īsts Latvijas patriots, un par tādiem izauga arī viņa audzēkņi.

◇ Atceras Arvids Muižnieks (1998.gada novembrī):

«Skolotājs Ernests Roķis mums, puikām, bija varonis. Viņš bija mūsu pirmais vēstures skolotājs. Stundās viņš mums stāstīja par 18.novembri, par atbrīvošanās cīņām, par latviešu karavīru varonību. Vienreiz viņš mūs aizveda uz Rīgu, uz Tīreļpurvu un Ložmetēju kalnu. Viņa stāstītais palika mūsu atmiņā uz mūžīgiem laikiem. Tāpēc savā garajā mūžā nekad neesmu aizmirsis 18.novembri - mūsu valsts lielākos svētkus. Skolotājs mums iemācīja dziedāt ne tikai Latvijas un Igaunijas himnu, bet arī citas patriotiskas dziesmas, piemēram, «Pie tēvu zemes dārgās...»»

◇ Saruna starp tēvu un dēlu Ozolantiem (abi Roķa skolnieki) īsi pirms II pasaules kara:

-- Tēt, ja sāktos karš, kurā pusē Tu ietu?

-- Pēc 9 armijas gadiem I pasaules kara laikā man būtu jāpadomā...

-- Tur nav ko domāt, karosim tikai par Latviju, brīvu un neatkarīgu! Kā skolotājs Roķis toreiz.

...Cik daudz šādas kvēlas sirdis beidza pukstēt svešu varu ierakumos...

Skolotājs Roķis bijis ļoti sirsnīgs un atsaucīgs dabas, nekad neliedzis savu padomu vai palīdzību. Kā tāds viņš palicis savu laikabiedru atmiņā.

Materiālus apkopoja Laima Perova.

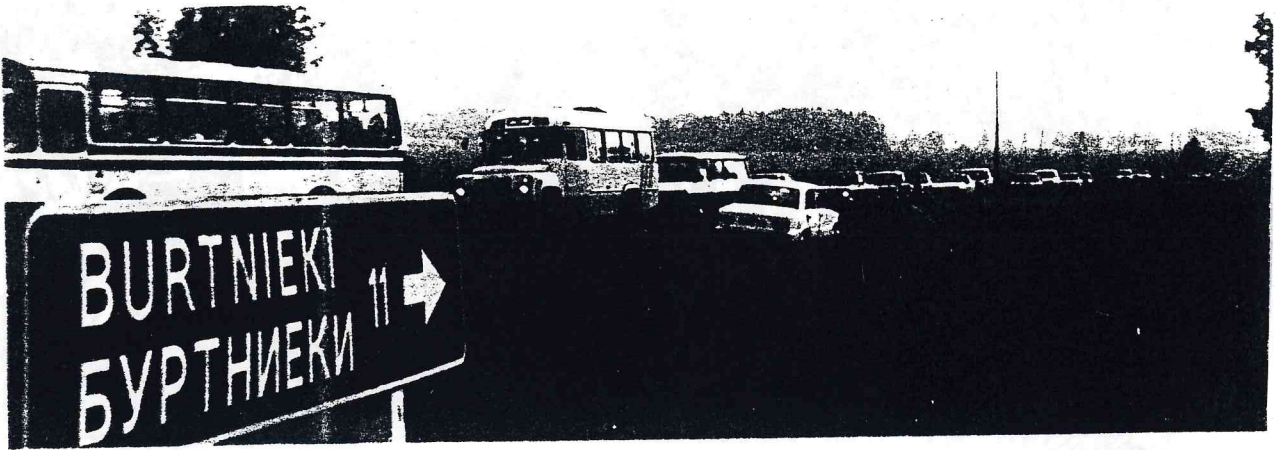
Burtņecieši Baltijas ceļā

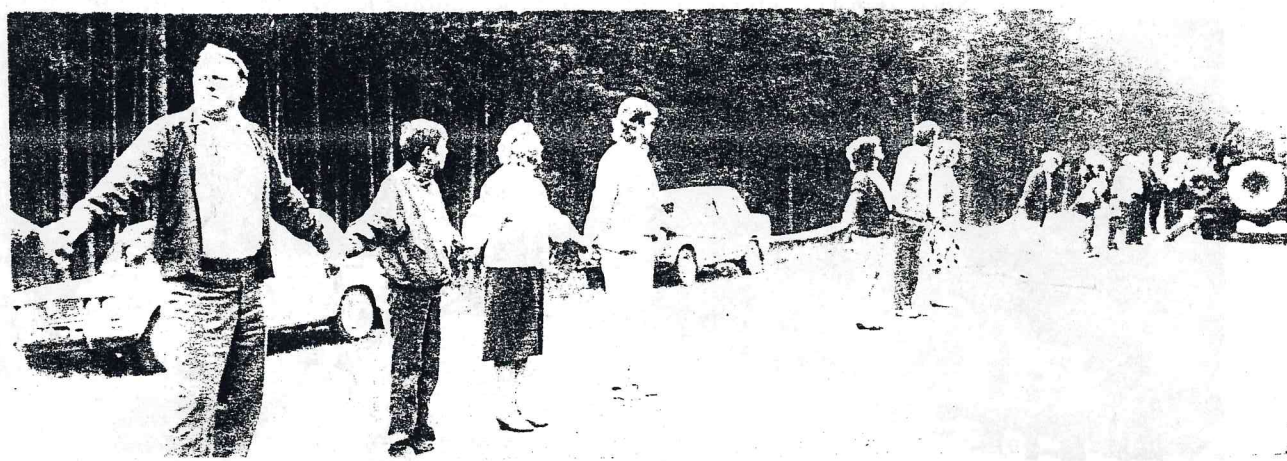
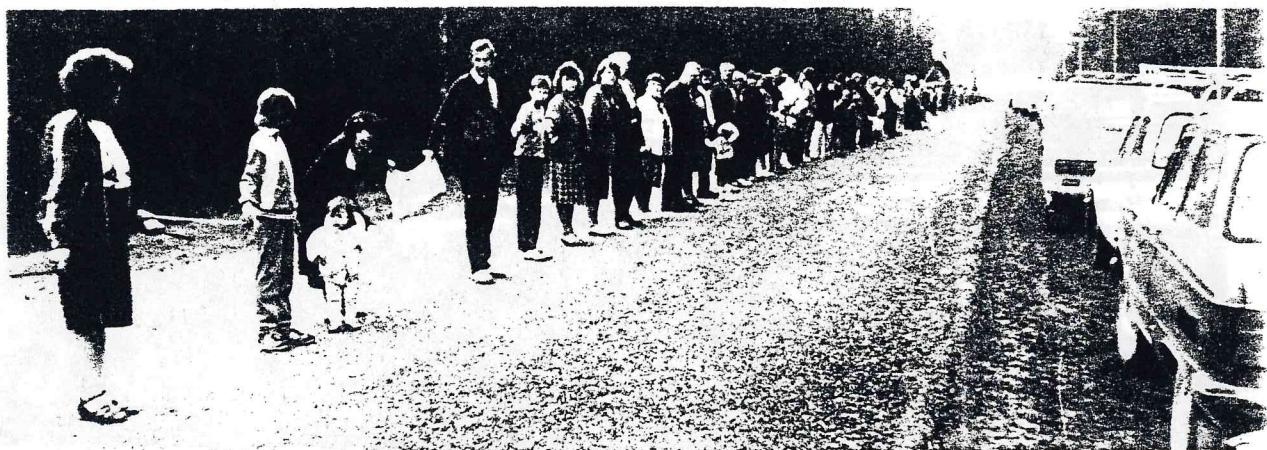
Pirms 10 gadiem, 23.augustā, sadodoties rokās, Lietuvas, Latvijas un Igaunijas iedzīvotāji izveidoja Baltijas ceļu. Pasākumā piedalījās arī daudzi burtņecieši. Baltijas ceļu organizēja un koordinēja Latvijas Tautas fronte. Par tā Valmieras posmu atbildīgs bija Dzintars Vītols, tolaik LTF Valmieras nodaļas priekšsēdētājs. «Mani pārsteidza cilvēku attieksme - kolosāla vienprātība un saliedētība,» atceras Dz.Vītols.

Burtņieku skolu muzejā jūs varat iepazīties ar Atmosdas laika hroniku - fotoalbūmiem un videofilmām. Fotoreportāžu «Baltijas ceļš» veidoja A.Kindzulis.

BV 8'99

11

Redkolēģija: G.Daļeckā, D.Āķe, V.Zvejniece, Dz.Grīnberga, A.Kļaviņš.